Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: N.Lupașcu)
Dosarul:nr.2rc-264/23
2-23083134-02-2rc-01082023

D E C I Z I E

03 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga și Viorica Mihaila

Examinând fără participarea părților recursul declarat de S.A. „Apă-Canal Chișinău”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Elat Rentservice” S.R.L. în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă „Elat Rentservice” S.R.L. către S.A. „Apă-Canal Chișinău” privind anularea actelor,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 iunie 2023,

C O N S T A T Ă:

La 08.06.2023, „Elat Rentservice” S.R.L. a depus cererea de chemare în judecată către S.A. „Apă-Canal Chișinău” privind declararea nulă a Raportului de încercări nr. 337 din 03.04.2023 (27.03.2023), a facturii fiscale seria nr. ***** din 31.03.2023 cu Anexa nr. 1 și a Facturii fiscale ***** din 31.05.2023 cu Anexa nr. 1.

Concomitent, reclamantul a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare prin obligarea S.A. „Apă-Canal Chișinău” să nu deconecteze „Elat Rentservice” S.R.L. la locul de consum din bd. ***** nr. *****, de la rețeaua de apă și canalizare în temeiul neachitării facturii fiscale seria ***** din 31.03.2023 și facturii fiscale ***** din 31.05.2023.

Menționează că, la data de 31.05.2023, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a emis în adresa „Elat Rentservice” S.R.L. avizul de deconectare nr. 9289, cu privire la locul de consum din bd. ***** nr. *****, mun. Chișinău.

Reiterează că, în caz de deconectare a reclamantului de la rețeaua de apă și canalizare, vor fi nevoiți să sisteze activitatea întregului Centru Comercial „Elat”, ceea ce va duce la pierderi financiare de 80-100 mii lei pentru o zi de lucru.

Comunică că „Elat Rentservice” S.R.L. a dat dovadă de bună credință pe parcursul relațiilor contractuale cu pîrîtul, astfel achitînd la timp toate serviciile comunale pentru apă și canalizare pînă la ziua de astăzi, iar în vederea remedierii amiabile a situației conflictuale a înaintat în adresa S.A. „Apă-Canal Chișinău” 5 contestații motivate și probate întru evitarea litigiului judiciar.

Accentuează că în vederea respectării condițiilor contractuale a efectuat calculul conform metodei de calcul curent a S.A. „Apă-Canal Chișinău” privind plata suplimentară pentru depășirea concentrației maxime admisibile a poluanților în apele uzate evacuate, fiind astfel achitate la data de 07.06.2023 toate serviciile pentru apă și canalizare pînă la data de 12.05.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 iunie 2023, a fost admisă cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii.

S-a admis cererea de aplicare a măsurilor de asigurare formulată de reclamantul „Elat Rentservice” S.R.L. în cauza civilă la acțiunea „Elat Rentservice” S.R.L. către S.A. „Apă-Canal Chișinău” privind anularea actelor.

S-a obligat S.A. „Apă-Canal Chișinău” să nu deconecteze „Elat Rentservice” S.R.L. la locul de consum din bd. ***** nr. *****, de la rețeaua de apă și canalizare în temeiul neachitării facturii fiscale seria ***** din 31.03.2023 și facturii fiscale ***** din 31.05.2023.

La 07 iulie 2023 S.A. „Apă-Canal Chișinău”, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 iunie 2023, solicitând casarea integrală a încheierii cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispus respingerea măsurii de asigurare a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a menționat că, SA ”Apă-Canal Chișinău” furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în baza Contractului nr.437135 din 16.05.2022 încheiat cu SRL ”Elat Rentservice”, precum și Acordului de preluare a apelor uzate pentru locul de consum din bd.*****,***** mun.Chișinău.

Notează că, potrivit pct. 5.2.10. al Contractului, consumatorul s-a obligat să nu admită spre deversare în sistemul public de canalizare substanţe interzise de actele normative şi care pot avaria reţeaua publică de canalizare sau pot afecta funcţionarea instalaţiilor de epurare a apelor uzate şi să nu depăşească indicatorii/parametrii de calitate/CMA care caracterizează apele uzate evacuate în sistemul public de canalizare.

Specifică că, în conformitate cu rezultatele Raportului de încercări nr. 377 din 03.04.2023 a probei de ape uzate prelevată din căminul de control la data de 27.03.2023, la locul de consum din bd. *****, *****, mun. Chişinău, s-a depistat depăşirea normativelor concentraţiilor maxim admisibile (CMA), stabilite în Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerinţele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate

în sistemul de canalizare şi/sau în emisare pentru localităţile urbane şi rurale, ceea ce conduce la degradarea construcţiilor şi instalaţiilor componente ale sistemelor centralizate publice de canalizare şi perturbarea funcţionării normale a Staţiei de epurare din mun. Chişinău. Totodată, s-a solicitat reclamantului/intimat înlăturarea cauzelor care conduc la încălcarea normativelor de evacuare a apelor uzate, precum şi identificarea soluţiei de proiect privind montarea instalaţiei proprii de epurare/preepurare a apelor uzate.

Reiterează că, de către reclamantul/intimat „Elat Rentservice" S.R.L. nu au fost invocate motive de drept şi de fapt, cu prezentarea probelor justificative, care să demonstreze cerinţa de obligare la acţiuni de interzicere a deconectării la locul de consum din bd. *****, *****, corelate la acţiunile culpabile ale ultimului prin admiterea încălcărilor la deversarea apei uzate în reţeaua publică de canalizare.

Susține că, potrivit pct.3 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează asigurarea acţiunii la judecarea cauzelor civile nr.32 din 24.10.2003 cererea de asigurare a acţiunii urmează a fi motivată, indicându-se în aceasta motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii, iar potrivit pct.32 al aceleiaşi hotărâri, la pronunţarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, instanţele vor verifica: raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii; dacă există periculum in mora (pericol de dispariţie, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între interesele părţilor cointeresate.

Consideră că, la caz, nu sunt întrunite condiţiile instituirii măsurilor asigurătorii ţinând cont de faptul, că Raportul de încercări a survenit ca urmare a încălcării de către „Elat Rentsevice" S.R.L. a cadrului normativ care reglementează calitatea apelor uzate deversate şi deversării apelor uzate, respectiv menţinerea măsurii de asigurare, prin obligarea S.A.„Apă-Canal Chişinău" să nu deconecteze „Elat Rentservice" S.R.L. la locul de consum din bd. *****, *****, de la reţeaua de apă şi canalizare în temeiul neachitării facturii fiscale, duce în continuare la deversarea apelor uzate în reţeaua publică de canalizare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunţat încheierea contestată la 22 iunie 2023. Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 07 iulie 2023, în termen.

Conform art. 423 alin.(1) CPC, încheierea dată în prima instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul cod.

În baza art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea primei instanţe.

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs.

După cum reiese din actele dosarului, la 08.06.2023, „Elat Rentservice" S.R.L. a depus cererea de chemare în judecată către S.A. „Apă-Canal Chișinău" privind declararea nulă a Raportului de încercări nr. 337 din 03.04.2023 (27.03.2023), a facturii fiscale seria nr. ***** din 31.03.2023 cu Anexa nr. 1 și a Facturii fiscale ***** din 31.05.2023 cu Anexa nr. 1.

Totodată, „Elat Rentservice" S.R.L. a solicitat asigurarea acțiunii prin obligarea S.A. „Apă-Canal Chișinău" să nu deconecteze „Elat Rentservice" S.R.L. la locul de consum din bd. ***** nr. *****, de la rețeaua de apă și canalizare în temeiul neachitării facturii fiscale seria ***** din 31.03.2023 și facturii fiscale ***** din 31.05.2023.

Colegiul civil reține că, potrivit materialelor cauzei, S.A.„Apă-Canal Chișinău" a emis în adresa „Elat Rentservice" S.R.L. avizul de deconectare nr. 9289 din 31.05.2023, cu privire la locul de consum din bd. ***** nr. *****, mun. Chișinău din motivul neachitării în termenul indicat în factura fiscală a plăților suplimentare pentru depășirea normelor CMA de poluanți în suma de 243 038,34 lei.

În același timp, prin înaintarea prezentei acțiuni în justiție reclamantul nemijlocit contestă Raportul de încercări nr. 337 din 03.04.2023 (27.03.2023), în baza acestui raport fiind emisă factura fiscală seria nr. AAQ 6432923 din 31.03.2023 în sumă de 239 466,64 lei și factura fiscală ***** din 31.05.2023 în suma de 82 698,66 lei, cu titlul de plăţi suplimentare pentru depăşirea normativelor a poluanţilor la deversarea apelor uzate.

Astfel titularul cererii subliniază că în caz de deconectare a reclamantului de la rețeaua de apă și canalizare, vor fi nevoiți să sisteze activitatea întregului Centru Comercial „Elat", ceea ce va duce la pierderi financiare de 80-100 mii lei pentru o zi de lucru.

Potrivit prevederilor art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Conform art.175 al. (1)CPC, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului;

b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el;

d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

(2) Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

(3) În cazul încălcării interdicţiilor specificate la alin.(1) lit.b) şi c), vinovaţilor se aplică o amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale. Pe lîngă aceasta, reclamantul poate cere vinovaţilor reparaţia prejudiciilor cauzate prin neexecutarea încheierii judecătoreşti de asigurare a acţiunii.

(4) Sechestrul sau interdicţia aplicată în privinţa unui drept înregistrat într-un registru de publicitate prevăzut de lege nu împiedică titularul dreptului să încheie acte juridice de dispoziţie cu privire la drept, cu condiţia că actul juridic stipulează expres că este încheiat sub condiţia suspensivă a ridicării sechestrului sau interdicţiei. În acest caz, dreptul dobînditorului doar se înregistrează provizoriu.

(5) Nu pot fi puse sub sechestru, inclusiv în procesele de insolvabilitate, acţiunile emise de bănci, care cad sub incidenţa dispoziţiilor art.45 alin.(4), art.46 alin.(4), art.52 alin.(1) lit.b) şi c), alin.(2), alin.(3), alin.(6) şi art.52[1] din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor. În cazurile prevăzute de prezentul alineat, pot fi puse sub sechestru mijloacele băneşti rezultante din înstrăinarea acestor acţiuni.

(6) Instanţa de judecată nu poate dispune, inclusiv în procesele de insolvabilitate, măsuri de asigurare a acţiunii care au drept obiect sau efect interzicerea înstrăinării obligatorii a acţiunilor emise de bănci, care cad sub incidenţa dispoziţiilor art.45 alin.(4), art.46 alin.(4), art.52 alin.(1) lit.b) şi c), alin.(2), alin.(3), alin.(6) şi art.52[1] din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor."

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una corectă.

În acest context, instanța de recurs reține că asigurarea acțiuni civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

Colegiul relevă că indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea asigurării este pusă pe seama solicitanților, care urma să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului în legătură cu obiectul acțiunii fiind la latitudinea judecătorului sau instanței de judecată.

Colegiul ține să învedereze că asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Totodată, Colegiul reține că la stabilirea necesității aplicării măsurilor de asigurare instanța verifică raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asiguratorii, dacă există perriculum in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare), asigurarea unui echilibru între interesele părților cointeresate, preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Prin urmare, necesitatea și scopul primordial al aplicării măsurilor de asigurare este dictată de imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri.

În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de scopul institutului asigurării acțiunii, circumstanțele și esența litigiului, corect a considerat că asigurarea acțiunii este necesară în prezenta speță, în condițiile în care instanța de fond la emiterea încheierii privind asigurarea acțiunii, a verificat obiectul și temeiul acțiunii, a determinat natura litigiului și a verificat argumentele reclamantului.

În sensul normei legale sus enunțate coroborate cu cele expuse la art.118 alin.(1) CPC, Colegiul conchide că partea care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, în speță, reprezentantul reclamantului avea obligația pozitivă de a proba că neaplicarea măsurilor de asigurare va face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, sarcină realizată pe deplin de acesta, or ultimul a probat că în caz de deconectare a reclamantului de la rețeaua de apă și canalizare, vor fi nevoiți să sisteze activitatea întregului Centru Comercial „Elat", ceea ce va duce la pierderi financiare de 80-100 mii lei pentru o zi de lucru.

În opinia Colegiului, prima instanță argumentat și justificat a admis cererea privind asigurarea acțiunii prin obligarea S.A. „Apă-Canal Chișinău" să nu deconecteze „Elat Rentservice" S.R.L. la locul de consum din bd. ***** nr. *****, de la rețeaua de apă și canalizare în temeiul neachitării facturii fiscale seria ***** din 31.03.2023 și facturii fiscale ***** din 31.05.2023. Or, recurentul nu a combătut afirmațiile intimatului despre aceia că neaplicarea măsurilor asiguratorii ar crea dificultăți majore la executarea unei eventuale hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Totodată, instanța de recurs consideră că este necesar de menționat faptul că asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare dispuse de către judecător sau instanţa de judecată la solicitarea părţii interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărîri judecătoreşti definitive, iar aceste măsuri au următoarele particularităţi: sunt urgente (chestiunea privind aplicarea sau refuzul aplicării lor se soluţionează rapid şi într-o procedură simplificată); au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanţă cu obiectul acţiunii.

Referitor la argumentul invocat de recurent în cererea de recurs, precum că încheierea instanței de fond este neîntemeiată, or în speţă nu sunt întrunite condiţiile de aplicare a măsurilor asigurătorii, prevăzute de art. 174 alin.(1) CPC şi explicate în Hotărârea explicativă a CSJ nr.32 din 24.10.2003, Colegiul civil consideră necesar de a-l respinge, or instanța de fond la examinarea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii a aplicat corect legislația, a apreciat probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și în final a emis o hotărîre legală.

În mod distinct, Colegiul pune în evidență faptul că, în speță, prin asigurarea acțiunii, sub nici o formă, nu se prejudiciază fondul cauzei, iar sechestrul aplicat, fiind unul temporar, nu poate aduce atingere dreptului părților la un proces echitabil în sensul garantat de CEDO.

În consecinţă, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1*****5, nr.26561/1*****5, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Colegiul reține și faptul că recurentul contrar prevederilor art.432 CPC, nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1*****1), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din motivele sus-menționate, instanța conchide că argumentele recurentului sunt combătute integral prin concluziile expuse mai sus, fiind indubitabil că aplicarea măsurilor de asigurare în speţă este necesară și nu contravine scopului prevăzut de art.174 CPC.

În consecință, având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de S.A. „Apă-Canal Chișinău".

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Elat Rentservice" S.R.L. în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă „Elat Rentservice" S.R.L. către S.A. „Apă-Canal Chișinău" privind anularea actelor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila